

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

2 червня 2005 року

№20 (2714)

УКРАЇНА У БОЛОНСЬКОМУ ПРОЦЕСІ

19 травня у Бергені (Норвегія) відбулася конференція міністрів освіти країн-учасниць Болонського процесу. Представницькі делегації направили у Берген 45 країн, 40 з яких уже були учасниками і 5 таких, що приєднались на цій конференції до єдиного європейського освітнього простору. Це Азербайджан, Вірменія, Грузія, Молдова і Україна.

У роботі конференції взяв участь голова громадської колегії Міністерства освіти і науки України, ректор НТУУ «КПІ» академік НАН України, професор М.З.Згуровський.

За результатами роботи конференції було прийнято Комюніке, підпис під яким поставила і Україна, як повноправна учасниця Болонського процесу.

26-27 травня відбулася VII Міжнародна науково-методична конференція «Вища технічна освіта: проблеми та перспективи розвитку в контексті Болонського процесу», зорганізована Міносвіти і науки України та НТУУ «КПІ». В її роботі взяли участь понад 160 учасників з 28 ВНЗ України, академічних інститутів, урядових та громадських організацій, Азербайджану, Білорусі, Грузії, Росії. Було заслухано понад 150 доповідей.

У вступному слові ректор НТУУ «КПІ», академік НАНУ, голова громадської колегії Міносвіти М.З.Згуровський поінформував присутніх про роботу Конференції міністрів освіти країн-учасниць Болонського процесу в Бергені (Норвегія), в якій він брав участь у складі делегації нашої країни, і де Україна приєдналася до Болонського процесу і зобов'язалася трансформувати свою систему освіти, зокрема вищу технічну.

Зупинившись, зокрема, на двох можливих варіантах структурного перетворення системи ВО на нових засадах – копіювальному, як у європейських країнах, чи високоінтелектуальному, як у Японії, він підсумував, що шлях подальшого розвитку України залежить лише від законо-

давчих ініціатив уряду й Президента. А освітяни мають формувати громадську думку та впливати на прийняття відповідних рішень.

Директор Науково-методичного центру вищої освіти К.М.Левківський

Виступає М.З.Згуровський

кий свій виступ присвятив проблемам модернізації освітньої галузі у 2005-2010 рр., зокрема, надання громадянам України вільного досту-

Академіку Михайлу Згуровському, ректору НТУУ «КПІ»

Шановний ректоре, шановна університетська спільнота, рік тому в НТУУ «КПІ» проходила міжнародна нарада, метою якої було оцінити стан української системи в плані відповідності стандартам Болонського процесу. Я із задоволенням був тоді в Києві.

Багато всеохоплюючих, хороших подій трапилось в Україні за цей рік. Сьогоднішню історичну подію прийняття України повним членом Болонського процесу можна внести до такого списку.

Я впевнений, що історичне рішення, прийняте 40 членами держав Європи, приймається як визнання потенціалу і прагнення НТУУ «КПІ» і багатьох інших українських установ вищої освіти.

Пишітьесь і чекайте на Ваше майбутнє.

Мої найкращі вітання,

Ян Садак,
Почесний доктор НТУУ «КПІ»
Берген, 18 травня 2005 року

пу до вищої освіти та підвищення її якості. Він зазначив, що технічні університети «КПІ» та «ХПІ» є лідерами в розробці нових підручників і методичних матеріалів, але вітчизняна законодавча база досі не визначи-

політехніки – переможців та призерів міжнародних студентських олімпіад, працевдавців Німеччини, які прагнуть залучити українських програмістів та комп'ютерників тощо. У підсумку директор висловив сподівання на підтримку освітян з боку влади, про що свідчать останні ініціативи Президента.

Виступи ректорів НТУ «ХПІ» Л.Л.Товажнянського та НУ «Львівська політехніка» Ю.К.Рудавського торкалися відповідно проблем трансформування вищої технічної освіти та кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Про якість освіти як про основу громадської довіри до ВНЗ говорив академік АПН, проф. НТУУ «КПІ» Ю.Ф.Зінковський.

Далі робота тривала по секціях, де розглядалися питання трансформування системи вищої освіти, досвіду та проблем впровадження кредитно-модульної та модульно-рейтингової систем, якості освіти та нових технологій навчання, інформаційних технологій та дистанційної освіти, гуманізації освіти та студентського самоврядування, економічної та соціогуманітарної підготовки студентів.

На заключному за- сіданні, яке відбулося 27 травня, було підведено підсумки конференції та прийнято відповідні рішення.

Н.Вдовенко

ВІТАЄМО

Згуровського Михайла Захаровича – ректора НТУУ «КПІ», доктора технічних наук, академіка НАН України із нагородженням орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня;

Локтева Вадима Михайловича – академіка-секретаря відділення фізики і астрономії НАН України, доктора фізико-математичних наук, академіка НАН України, завідувача кафедри теоретичної фізики НТУУ «КПІ» із нагородженням орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня;

Богданова Олександра Михайловича – завідувача кафедри Військового інституту телекомунікацій та інформатизації НТУУ «КПІ», доктора технічних наук, професора, полковника з присвоєнням звання «Заслужений працівник освіти України».

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 Болонський процес

2 Наш гість – Принц Англії

3 «Ініціатива» – сторінка студентського центру праці

5 Зустріч випускників 1941–1942 років

Конференція з теорії і техніки антен

Парламентські слухання

IAI–2005

6 «Планета Інгула»

Анна Ярославна з КПІ

Новини шахового клубу

Візит Його Королівської Високості Принца Англії Майкла Кентського

Фото Л.П. Гоголь

Високий гість – Його Королівська Високість Принц Англії Майкл Кентський, який приїхав в Україну з нагоди відкриття головного офісу Представництва Бі-бі-сі, відвідав 20 травня НТУУ «КПІ».

Його Королівська Високість є прямим родичем російського царя Миколи II. Оскільки ім'ям Олександра II наш навчальний заклад було названо при його заснуванні у 1898 р., Принц Майкл може мати певні почуття до НТУУ «КПІ».

Гостя вітали перший проректор, чл-кор. НАН України, професор Ю.І.Якименко, проректор з міжнародних зв'язків професор С.І.Сидоренко та інші керівники Київської політехніки. Після протокольної зустрічі Принца Майкла було ознайомлено з історією та сьогоденням НТУУ «КПІ». Він оглянув залу засідань Вченої ради, головний корпус університету, відвідав Державний політехнічний музей при НТУУ «КПІ» та Інститут інформаційних технологій в освіті. У музеї Його Високість зацікавився документами початку минулого століття – фото І.Скорського разом із Миколою II, відзнаками студентів-політехніків, кресленнями мостів О.С.Патона, моделями механізмів, він також залишив запис у книзі почесних відвідувачів. В ІПТО йому було надано загаль-

ну інформацію про систему дистанційної освіти в Україні та продемонстровано окремі програмні продукти.

У ході бесіди з керівниками Київської політехніки Принц Майкл цікавився міжнародними проектами університету, зокрема, з англійськими навчальними закладами, познайомився та мав коротку розмову зі студентами-політехніками – переможцями міжнародних предметних олімпіад. На закінчення візиту гість подякував за цікаву зустріч і побажав Київській політехніці й надалі підтримувати високий рівень освіти та активніше співпрацювати з міжнародною спільнотою.

Історична довідка
Його Королівська Високість Принц Англії Майкл Кентський (www.pricemichael.org.uk) народився 4 липня 1942 року в родинному маєтку в Івері, Бекінгемшир. При хрещенні йому дали ім'я Майкл Джордж Чарльз Франклін. Президент Франклін Д. Рузвельт був його хрещеним батьком. Батько Принца Майкла – Принц Джордж, був четвертим сином Джорджа V, його мати, Принцеса Марина, була донькою Принца Греції Ніколоса та Великої Графині Росії Олени Володимирівни.

Закінчення на 2-й стор. ➔

ПАРЛАМЕНТСЬКІ СЛУХАННЯ

18 травня 2005 року відбулися парламентські слухання на тему: "Законодавче забезпечення сучасної економічної політики в умовах конституційної реформи".

Організатором слухань виступив комітет Верховної Ради України з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій.

НТУУ "КПІ" був представлений професорсько-викладацьким складом, аспірантами та студентами факультету менеджменту та маркетингу, всього 34 особи.

Парламентські слухання відкрив віце-спікер А. І. Мартинюк. Перший віце-прем'єр А. К. Кінах доповів про роботу Уряду України щодо економічної політики держави. На слуханнях виступали керівники та заступники комітетів Верховної Ради, директори провідних інститутів НАН України, народні депутати.

Декан факультету менеджменту та маркетингу НТУУ "КПІ" доктор економічних наук, професор В. Г. Герасимчук виступив з доповіддю на тему: "Економічна політика держави: механізм управління". У виступі була запропонована методологія механізму уп-

равління економікою держави, яка містить дев'ять тез: слабка структурованість проблем управління економікою держави, пропозиції щодо аналізу потенціалу України, сформульована мета економічної політики, виваженість та узгодженість складових державної економічної політики на основі принципу програмного підходу в управлінні, цільове акумулювання, розподіл та використання обмежених ресурсів, запропоновано організаційний механізм управління – вдосконалення взаємодії органів державного управління по вертикалі та горизонталі. Також у виступі розкривалися питання законодавчого забезпечення формулювання та реалізації стратегічних і тактичних рішень, контролю та оцінки ефективності управлінської діяльності.

Із зали засідань Верховної Ради, де проходили слухання, велась пряма теле- і радіотрансляція. Членам делегації було надано можливість ознайомитися з приміщеннями будинку Верховної Ради, умовами праці депутатів, а також нагода безпосереднього знайомства та спілкування з народними обранцями.

*М. П. Панченко,
д.е.н., професор ФММ*

Політехніки – учасники парламентських слухань

V Міжнародна конференція з теорії і техніки антен

24–27 травня в Національному технічному університеті України "Київський політехнічний інститут" пройшла V Міжнародна конференція з теорії і техніки антен, яка стала продовженням традицій, що закладені ще з часів Радянського Союзу.

Конференція відкрилася в історичній залі, в якій панує дух науки, творчості, закладений попередниками Київської політехніки. Саме в цій залі всесвітньо відомий Дмитро Менделєєв очолював першу Державну екзаменаційну комісію, перед якою захищали дипломи перші випускники КПІ вже більше 100 років тому. Тоді він відзначив важливість глибокого поєднання теорії та практики, що було характерно для дипломних робіт. Тож виглядає символічно, що конференція свідчить про поєднання теорії і техніки на сучасному етапі.

У роботі цього наукового форуму брали участь відомі вчені-антенщики Жан П'єр Даніель (Франція), Петер Еденгофер (Німеччина), Кеес Ван Клустер (Нідерланди), Жозеф Модельський (Польща), Жироші Шігесава та Кенічі Кагосіма (Японія), Віктор Кравченко (Росія) та інші.

Серед українських учасників конференції – патріарх антенної науки України, голова Української національної асоціації Яков Шифрін, академік НАН України Олександр Коноваленко, генеральний конструктор Володимир Гузь.

Значними є напрацювання, досягнення, здобуті фахівцями НТУУ "КПІ" під керівництвом професора Федора Дубровки: вони розробили і запровадили дзеркальні антени для супутникових телекомунікацій, які серійно виготовляються і експлуатуються не тільки в Україні, але й експортуються за кордон, та ультра широкопasmові дзеркальні антенні решітки.

Інф. "КПІ"

Виступає Кеес Ван Клустер

24 травня випускники КПІ 1941-1942 воєнних років зібралися у своїй альма-матер на черговій традиційній зустрічі, щоб відсвяткувати 60-річчя Великої Перемоги.

Історія наших зустрічей налічує 40 років.

Восени 1965 року група киян-випускників КПІ 1941 року зібралась для вирішення питання про святкування 25-річчя воєнного випуску інституту. Ця група в подальшому стала ядром оргкомітету, який організував зустрічі випускників КПІ воєнних років.

Оргкомітет провів коліткую роботу з розшуку та з'ясування долі кожного випускника 1941 року, встанов-

лення з ними зв'язку. Було заплановано і здійснено заходи з підготовки і проведення першої, але вже ювілейної "срібної" зустрічі (25 років з дня закінчення КПІ).

Ця зустріч відбулася в третій декаді червня 1966 року і пройшла з великим успіхом, тому було вирішено проводити такі зустрічі кожні п'ять років.

У 1967 році, через рік після цієї події, відбулася ювілейна зустріч випускників КПІ воєнного 1942 року. Оскільки обидва випуски були воєнними, долі випускників КПІ в 1941, і в 1942 роках аналогічними, виникла ідея проводити ці зустрічі спільно.

У 1941 і 1942 роках інститут закінчили понад 800 осіб.

Минуло 64 роки з того часу, як під акомпанемент вибухів бомб і залпів зенітних гармат захищали дипломні проекти випускники КПІ 1941 року, складали екзамен за 4 курс випускники 1942 року.

Разом з усім народом вони стали на захист Батьківщини, захист нашого дорогого Києва. Майже 80% випускників 1941 року пішло у винищувальні загони, комсомольські полки, на будівництво оборонних кордонів.

Майже 400 випускників 1941 і 1942 років воювали в лавах Радянської Армії та партизанських загонах. За мужність і героїзм, за доблесну працю в тилу всі випускники 1941-1942 років нагороджені орденами й медалями Радянського Союзу. 68 чоловік не повернувшись з поля бою.

Після війни наші випускники активно брали участь у відновленні народного господарства. Вони працювали на промислових підприємствах, в науково-дослідних інститутах, проектних і конструкторських організаціях, вузах і технікумах, міністерствах і відомствах, служили в Радянській Армії. Деякі випускники пов'язали своє життя і діяльність з КПІ.

Серед випускників тих років 2 академіки АН України, 16 докторів наук, 45 кандидатів наук, 7 лауреатів Ленінської премії, 16 лауреатів державної премії, 19 директорів підприємств, 30 головних інженерів і головних конструкторів, 52 начальники цехів, 16 керівників робітників народного господарства, 5 генералів, 30 полковників, 54 підполковники.

Наш випускник – президент НАН України академік Борис Євгенович Патон очолює Академію наук

ЗУСТРІЧ ЧЕРЕЗ РОКИ

України. Академіком НАН України став випускник теплотехнічного факультету Олег Олександрович Кремнев.

Із тих, хто пов'язав свою долю зі службою в Радянській Армії, – генерал-лейтенант Євгеній Максимович Журавський, генерал-майори Борис Дмитрович Тютюнник, Григорій Тихонович Опришко, Михайло Георгійович Штепан.

І, незважаючи на те, що з кожним роком нас залишається все менше, кожна зустріч є бажаним святом. Так було у 1991 році, коли святкувалася "золота" дата – 50-річчя закінчення КПІ; у 1998 році – відзначалося сторіччя КПІ; у 2001 році – святкували 60-річчя закінчення інституту; так було у 2003 році, коли виповнилося 100 років першого випуску інституту. Так є і зараз,

коли весь народ святкував 60-річчя Великої Перемоги над німецько-фашистськими загарбниками.

На зустріч прийшло близько 60 сивих вже літніх людей (середній вік 86-87 років), незважаючи навіть на те, що більшості з них важко ходити; прийшли дружини, діти й онуки тих, хто вже пішов з життя. Нам гірко рахувати наші втрати, ми низько схиляємо голови в знак пам'яті до них, а ті, хто прийшов знову й знову, пригадували свою героїчну юність, прекрасні студентські роки, улюблених викладачів, життя, сповна віддане Вітчизні. Лунав сміх, були теплі спогади, звучали вдячні слова керівництву університету – ректору академіку М.З. Згуровському, проректору Г.Б. Варламову, які так багато зробили як для організації цієї зустрічі, так і попередніх.

Хотілося б також висловити подяку нашим однокашникам, які виїхали за кордон (в США, Ізраїль, Німеччину, Канаду), але не втрачають зв'язку з університетом, цікавляться його проблемами й успіхами, роблять посильний внесок в організацію цих зустрічей.

Сильні духом ветерани не втрачають зв'язків між собою, зацікавлено стежать за життям рідного університету. Це є повчальним прикладом для сьогоденного студентства: дружба – навик!

*А. Насушкін, голова оргкомітету
із зустрічей випускників КПІ 1941-1942 років*

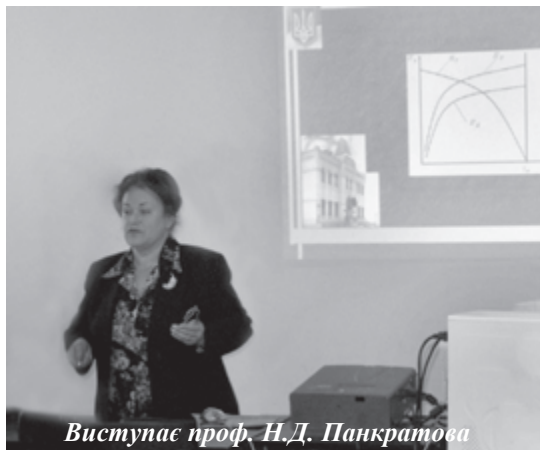
Інтелектуальний аналіз інформації – 2005

Інтелектуальний аналіз інформації – питання дуже цікаве та достатньо різнобічне. Саме для висвітлення наукових тем з цього приводу вже вкотре відбулася міжнародна конференція, яка з 17 по 20 травня проходила у головному корпусі НТУУ "КПІ". Ця конференція має свою історію – їй передували чотири російсько-українських семінари з тією ж назвою. Найперший семінар з питань "Інтелектуального аналізу інформації" відбувся у травні 2001 року в Києві, коли був організований спільними зусиллями кафедри прикладної математики "КПІ" та Російської асоціації штучного інтелекту. На цьому першому семінарі кількість учасників складала 30 представників із менш ніж 10 міст України та Росії. Але поступово до них приєдналися Польща та Білорусь, і кількість представлених міст наблизилася до 20. Із 2003 р. почав видаватися збірник наукових праць семінарів, в якому друкувалися усі тексти доповідей. Таким чином, з'явилися всі підстави для того, щоб невеличкий семінар перетворити на повноцінну міжнародну конференцію.

Особливістю цієї наукової події є те, що згідно з досить гнучким регламентом проведення заходу, доповідачі мають достатньо часу для висвітлен-

ня свого питання, а слухачі – для запитань та коментарів – таким чином, конференція має вигляд цікавого професійного обговорення.

Із часом змінювалася і направленість тем семінарів. На першому семінарі були заявлені наукові теми щодо інтелектуального аналізу даних та машинного навчання, аналізу інформації в слабо структурованих ситуаціях, інструментальні засоби інтелектуального аналізу, пошук у глобальних мережах – тобто, головна увага приділялася аналізу даних на основі апарату формальних понять та навчальним системам. Але в подальшому більш цікавими стали роботи, присвячені пошуку інформації в Інтернеті та аналізу текстів на природній мові. Саме цей акцент зберігся і в роботах нинішньої конференції, на якій серед порівняно нових напрямків в рамках тематики "Інтелектуальний аналіз інформації" були представлені роботи з інтелектуальних методів роз-

Виступає проф. Н.Д. Панкратова

пізнання та підтримки прийняття нових рішень. Головні питання конференції були розподілені на чотири частини, кожна з яких висвітлювалася у відповідний день. Науковці з України та сусідніх держав обговорювали виступи колег, ділилися знаннями та думками, відповідали на запитання слухачів – створили ще одну сторінку в історії міжнародної наукової конференції "Інтелектуальний аналіз інформації".

Катерина Білоконь

